

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 04-06-2024

Mødedato Tirsdag d. 04. juni 2024 kl. 08:30

Mødested M5

Mødedeltagere Eva Pinnerup, Kurt Mosgaard, Stine Isaksen, Lars Mogensen, Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse: Lovliggørelsessager i landzone.....	3
Forslag til lokalplan nr. 617 for et område til solceller og vindmøller ved Sjørring for Energipark Tj	5
Igangsætning af planlægning for Energipark Igløsø.....	9
Forslag til lokalplan nr. 572 samt forslag til tillæg nr. 86 til kommuneplan 2017-2029 for et område	13
Kommunale Natura 2000-handleplaner 2022-2027.....	17
Revision af affaldsregulativerne.....	19
Temadrøftelse: Selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser.....	21
Budgetopfølgning pr. 30. april 2024.....	23
Budget 2025-2028.....	27
Forslag til politisk mødeplan 2025 for Klima- og Miljøudvalget.....	31
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2024.....	33
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder i	35
Lukket: Politianmeldelse.....	36
Underskriftsark.....	37

Punkt 1: Temadrøftelse: Lovliggørelsessager i landzone

24/5408

Resume

For at sikre en smidig og effektiv håndtering af lovliggørelsessager i landzonen ønsker forvaltningen at drøfte sagshåndteringen med udvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter procedure for håndtering af lovliggørelsessager.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Bla. som følge af Vurderingsstyrelsens ændring af ejendomsvurderingssystemet opfordres ejere af Vurderingsstyrelsen til at opdatere oplysninger om deres ejendom i BBR. Samtidig har forvaltningen fortsat mange sager fra SKATs indsatser med at få registreret bygninger i BBR fra 2018 og frem til nu.

Medmindre en bygning er undtaget fra krav om byggetilladelse, vil en manglende registrering i BBR ofte være ensbetydende med, at der ikke er søgt om byggetilladelse.

Det handler oftest om ulovligt opførte garager, udhuse o.l. og/eller tilbygninger dertil. Der kan også være tale om ikke godkendte anvendelsesændringer.

Når der mangler byggetilladelse til en bygning i landzone, mangler der i nogle tilfælde også landzonetilladelse.

Der er en forholdsvis stor tilgang af lovliggørelsessager. For at sikre en effektiv håndtering af lovliggørelsessagerne med mindst mulig brug af ressourcer samt fremdrift i sagerne ønskes en drøftelse af processen for håndhævelse.

Forvaltningen vil på mødet redegøre for praksis og præsentere eksempler på lovliggørelsessager til drøftelse i udvalget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

I landzone må der ifølge planlovens § 35 ikke uden landzonetilladelse opføres ny bebyggelse.

Planlovens § 36 undtager bl.a. garager, carporte, udhuse, drivhuse o.l. på højst 50 m², når de opføres i tilknytning til enfamiliehuse eller sommerhuse.

Punkt 2: Forslag til lokalplan nr. 617 for et område til solceller og vindmøller ved Sjørring for Energipark Tjele samt et forslag til tillæg nr. 114 til kommuneplan 2017-2029

23/14166

Resume

Der foreligger nu forslag til lokalplan og kommuneplantillæg for et solcelleanlæg og tre vindmøller ved Sjørring med tilhørende miljørapport. Det indgår som en del af det samlede Energipark Tjele.

Forslag til planer med tilhørende miljørapport foreslås sendt i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 617 og tillæg nr. 114 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og udkast til § 25-tilladelse vedtages med henblik på offentlig høring i 10 uger,
2. at der afholdes borgermøde den 21. august 2024 kl. 17.00-19.00 i Tjelecenteret, Tjelevej 9, Ørum, 8830 Tjele.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 617 og tillæg nr. 114 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og udkast til § 25-tilladelse vedtages med henblik på offentlig høring i 10 uger,
2. at der afholdes borgermøde den 21. august 2024 kl. 17.00-19.00 i Tjelecenteret, Tjelevej 9, Ørum, 8830 Tjele.

Klima- og Miljøudvalget har en forventning om, at BioCirc fremlægger konkrete forslag til lokalt medejerskab på kommende borgermøder.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 14. december 2022 ([link til sag nr. 9 i byrådet 14. december 2022](#)), at igangsætte planlægningen for Energipark Tjele i Viborg Kommune.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 21. juni 2023 ([link til sag nr. 8 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. juni 2023](#)) på baggrund af en idéfase at fortsætte planlægningen for Energipark Tjele og godkendte notat med behandling af høringssvar fra idéfasen.

Udvalget godkendte i den forbindelse, at planlægningen for Energipark Tjele opdeles i tre planprocesser.

Byrådet besluttede den 24. april 2024 ([link til sag nr. 4 i byrådet 24. april 2024](#)) at fremlægge forslag til lokalplan nr. 611 for et område til solceller ved Kvorning for Energipark Tjele samt forslag til tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport i offentlig høring.

Inddragelse og høring

Der er afholdt en idéfase for det samlede projekt Energipark Tjele, hvor planlægningen for solceller og vindmøller ved Sjørring indgik som andet delprojekt.

Beskrivelse

Planlægningen for Energipark Tjele er inddelt i tre planprocesser med tilhørende miljøvurdering

- Delprojekt 1: Solcelleanlæg ved Kvorning

- Delprojekt 2: Vindmøller og solcelleanlæg ved Sjørring
- Delprojekt 3: Energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge

Plan- og projektområdet for et solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring omfatter et areal på 21 hektar og tre store vindmøller på 185 meter. Oversigtskort er i bilag 1.

Solcelleanlægget og de tre vindmøller forventes at have en årlig produktion på cirka 70.000 MWh.

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til forslag til tillæg nr. 114 til Kommuneplan 2017-2029 og et udkast til forslag til lokalplan nr. 617, der er i bilag 2.

Etablering af solcelleanlægget og store vindmøller ved Sjørring vil understøtte den nationale ambition om at firedoble den samlede produktion fra solenergi og landvind frem mod 2030. Desuden vil projektet bidrage til, at Viborg Kommune kan nå målet i klimaplanen om at være selvforsynet med elproduktion på vedvarende energianlæg i 2030.

Forslag til tillæg nr. 114 til Kommuneplan 2017-2029

Med kommuneplantillægget udlægges et nyt rammeområde til tekniske anlæg, der giver mulighed for placering af et solcelleanlæg og tre store vindmøller med tilhørende tekniske anlæg.

Med kommuneplantillægget sker følgende ændringer i Kommuneplan 2017- 2029:

- I retningslinje nr. 8 reduceres udpegningen af særligt værdifulde landbrugsjorder, lokaliseringmulighed for biogasanlæg og større husdyrbrug med et areal svarende til størstedelen af kommuneplanrammen for solcelleområde og vindmølleområdet.
- I retningslinje nr. 12 foretages en mindre, teknisk justering af udpegningen af lavbundsarealer.

Med den endelige vedtagelse af planforslagene vil lokalplanen være i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029.

Forslag til lokalplan nr. 617

Lokalplanforslagets formål er at udlægge området til et solcelleanlæg med tre store vindmøller med tilhørende tekniske anlæg samt at sikre en harmonisk ensartet opstilling af solcellerne og vindmøllerne og en afskærmende beplantning, så etableringen af anlæggene tager mest muligt hensyn til omkringliggende landskab, natur og naboer.

Planforslaget sikrer desuden, at arealerne tilbageføres til jordbrugsmæssig anvendelse eller henlægges som natur, når solcelleanlægget tages ud af drift.

Planområdet ligger i landzone og skal forblive i landzone. Planforslaget fastlægger, at planen for solceller erstatter de landzonetilladelser, der ellers vil være nødvendige, for at projektet kan gennemføres. Der skal efter planens vedtagelse søges om landzonetilladelse for de tre vindmøller, da overholdelsen af retningslinjen om afstand til beboelse først kan træde i kraft efter projektets planlægning.

Planforslaget fastslår, at alle solcellepaneler og vindmøller i anlægget skal være af samme type og med samme udseende. Af solcellepaneler kan være enten solceller på trackere, der opstilles i parallelle rækker i nord-sydliggående retning, som kan dreje efter solen, eller faste, sydvendte solcellepaneler. Vindmøllerne skal fremstå med ens udseende, ens rotordiameter og ens navnhøjde over terræn.

Planforslaget giver desuden mulighed for etablering af en transformerstation i det sydøstlige hjørne af planområdet med udendørs tekniske konstruktioner med en maksimal højde på 8,5 meter. Derudover kan der opsættes lynafledere med en højde på op til 20 meter.

Med den endelige vedtagelse af planforslagene vil lokalplanen være i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029.

Vurdering af tajgasædgæs

På baggrund af placering for Energipark Tjele har forvaltningen iht. Habitatbekendtgørelsen undersøgt, om projektet for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring kan påvirke bestanden af tajgasædgæs i området.

Undersøgelserne er foretaget på baggrund af en væsentlighedsvurdering for arterne og naturtyperne på udpegningsgrundlagene for såvel fuglebeskyttelsesområde F16 (Tjele Langsø), habitatområde H33 (Tjele Langsø og Vinge Møllebæk) habitatområde H30 (Skals Ådal).

Det vurderes, at der ikke vil forekomme en væsentlig påvirkning af bestanden for tajgasædgæs på baggrund af den samlede miljøvurdering for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring.

For at undersøge en mulig påvirkning ud fra en helhedsbetragtning af tajgasædgåsen som trækfugl skal der gennemføres en international høring af miljøvurdering af grænseoverskridende miljøpåvirkninger. Denne proces vil foregå parallelt med den offentlige høring og foretages i samråd med Norge og Sverige, der har ønsket at deltage.

Der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projekternes og planforslagenes virkninger på Natura 2000-områderne for hovedområdet ved Energipark Tjele under hensyn til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder.

PFAS-udledning mv. fra solceller og tilbehør

Det fremgår af kommuneplanens retningslinjer for store solcelleanlæg, at: ”materialer og drift må ingen steder medføre fare for grundvandet og vandindvindingsinteresserne”.

Efter tilgængelig viden indeholder alle solceller PFAS i et eller andet omfang, da det er et nødvendigt stof i produktionsfasen.

Indhold af PFAS anses dog ikke i sig selv at være et problem, hvis der ikke sker udledning. DTU har ved undersøgelse af konkrete solcellepaneler erfaret, at udledning af PFAS til omgivelserne ved afvaskning af de testede paneler er væsentligt mindre end baggrundsindholdet i regnvand. Desuden er udledningen lineær aftagende over tid. PFAS-udledning fra selve panelerne anses derfor for en håndterbar udfordring, især når der er hærdet glas på begge sider af panelerne.

Der stilles vilkår om, at der ikke kan udledes PFAS, der medfører fare for grundvandet og vandindvindingsinteresserne i tilladelsen efter miljøvurderingsloven.

Risiko for olieudslip fra transformere håndteres ligeledes ved at fastsætte vilkår.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der afholdes borgermøde om planforslagene den 21. august 2024 kl. 17.00-19.00 i Tjelecenteret, Tjelevej 9, Ørum, 8830 Tjele.

Miljørapport

Der er udarbejdet en miljørapport for planerne, og det konkrete ansøgte projekt, der er i bilag 3. Tilhørende bilag til miljørapporten er i bilag 4. Miljørapporten skal i høring samtidig med planforslagene.

I miljørapporten fokuseres der i hovedtræk på:

- Landskabelig og visuel påvirkning samt genskin
- Kulturarvsinteresser
- Energi og klima
- Naturinteresser
- Støj, vibrationer og refleksioner
- Arealforbrug og arealanvendelse
- Jordbund og grundvand

I miljørapporten vurderes det, at planerne og det ansøgte projekt ikke vil give anledning til en væsentligt negativ påvirkning af de undersøgte forhold. Planerne vil give mulighed for et solcelleanlæg og tre store vindmøller, som bl.a. kan forandre landskabsoplevelsen og forholdene for naturen i området og give anledning til støj og vibrationer fra de tekniske installationer. Det vurderes dog samlet set, at planerne og projektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning med de valgte afværgeforanstaltninger.

Afværgeforanstaltningerne er bl.a. fastlagt i planforslagenes rammer og bestemmelser og vil i det omfang, det ikke kan fastlægges i planerne, blive fastlagt som vilkår i den tilladelse til projektet, der skal gives i henhold til § 25 i miljøvurderingsloven (tidligere kaldet VVM-tilladelse). Udkast til tilladelse er i bilag 5.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Planforslagene og den samlede miljørapport samt udkast til § 25 tilladelse forventes offentliggjort fra maj 2024 til september 2024. Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt til endelig politisk behandling primo 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Økonomiske ordninger til fremme af solcelleanlæg og vindmøller

Lov om fremme af vedvarende energi indeholder en ordning for værditab på beboelsesejendomme, som skyldes solcelleanlæg og vindmøller.

Loven indeholder desuden en salgsordning og en bonusordning for beboelsesejendomme i en afstand på op til 200 meter til solcelleanlægget og op til seks gange vindmøllehøjden, hvor boligen enten kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed, eller hvor boligen kan få en årlig kontant skattefri bonus.

Efter de forventede regelændringer af Grøn Pulje, der forventes at træde i kraft pr. 1. juli 2024, skal opstiller af solceller betale 125.000 kr. pr. opstillet MW og kr. pr. 313.000 kr. pr. opstillet MW for landvindmøller. Det forventes, at der kan opstilles 76 MWp i planområdet ved Sjørring, og det vil for solceller og vindmøller tilsammen udløse 20,7 mio. kr. til grøn pulje.

Viborg Kommune skal administrere puljen, som kan anvendes bredt til kommunale tiltag.

Forvaltningen og BioCirc er i fortsat dialog om mulighederne for lokalt medejerskab.

Juridiske og planmæssige forhold

Hvis planerne vedtages endeligt, kræver projektet en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven (VVM-tilladelse). Udkast til tilladelse er bilag 5.

Yderligere kræver projektet efterfølgende landzonetilladelse til opstilling af de tre vindmøller.

Bilag

Oversigtskort for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring

Forslag til lokalplan 617 for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring samt tillæg nr. 114 til Kommuneplan 2017-2029

Forslag til samlet miljørapport for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring

Samlet bilagsrapport for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring

Udkast til §25-tilladelse for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring

Punkt 3: Igangsætning af planlægning for Energipark Iglso

24/6924

Resume

BioCirc har ansøgt om at etablere en energipark sydøst for Kjeldbjerg og syd for Iglso bestående af solceller, vindmøller, transformerstation, opgraderingsanlæg til CO₂-fangst samt elektrolyseanlæg til produktion af brint.

Da ansøgningen ikke er i overensstemmelse med gældende planlægning, skal der tages stilling til, om der skal igangsættes ny planlægning for området.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægning og idéfase sættes i gang som beskrevet,
2. at der afholdes borgermøde den 27. august eller den 4. september 2024 kl. 17.00-19.00 i Kjeldbjerg Forsamlingshus.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægning og idéfase sættes i gang som beskrevet,
2. at der afholdes borgermøde den 27. august 2024 kl. 17.00-19.00 i Kjeldbjerg Forsamlingshus.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede på mødet den 13. december 2023 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 13. december 2023](#)) at godkende prioritering af Energipark Iglso i fase 1.

Inddragelse og høring

BioCirc afholdt den 1. maj 2024 et informations- og dialogmøde i Stoholm Fritids- og Kulturcenter for lokalområdet og de nærmeste naboer, hvor projektet og planerne herfor blev præsenteret.

Beskrivelse

BioCirc har ansøgt om at etablere en energipark sydøst for Kjeldbjerg og syd for Iglso – benævnt Energipark Iglso.

Oversigtskort er i bilag 1. Ansøgning er i bilag 2.

Energiparkens projektområde omfatter ca. 450 ha, hvoraf ca. 375 ha er solceller (bruttoareal), ca. 60 ha er natur, ca. 14 ha er industriklynge bestående af et opgraderingsanlæg til biogasanlægget til CO₂-fangst samt et elektrolyseanlæg og ca. 2 ha er transformerstationen, som vil blive etableret i nærhed til industriklyngen.

Derudover indeholder ansøgningen to projektforslag for vindmøller, hhv. 10 stk. vindmøller á 150 meters højde på lige rækker eller 6 stk. vindmøller á 185 meters højde på en buet linje. Ansøger påtænker at foretage endeligt valg af ønsket projektforslag for vindmøller efter afholdelse af fordebat, når der foreligger et overblik over forslag og idéer, så der foreligger et endeligt projektforslag ved den politiske behandling af fordebatten.

I forhold til elproduktion forventes det, at solcellerne vil have en effekt på 350-400 MW og producere ca. 400 GWh/år. Det er endnu ikke fastlagt, om solcellerne etableres på faste stativer eller på bevægelige paneler (trackere). Derudover vil vindmøllerne producere mellem 124-138 GWh/år alt efter, om der opstilles 10 stk. eller 6 stk.

Der påtænkes at dyrke og høste proteingræs – herunder kløvergræs – på arealerne mellem solcellerne med henblik på at reducere næringsstoffodledningen.

Nuværende forhold

Det ansøgte projektområde ligger på den vestlige side af Stoholm – syd for Iglso samt sydøst for Kjeldbjerg. Afstanden til Stoholm er ca. 2,5 km fra projektafgrænsningens østligste punkt.

Indenfor projektområdets afgrænsning er der fire eksisterende vindmøller, hhv. to stk. i den sydlige del og to stk. i den østlige del. Vindmøllerne i den østlige del forventes nedtaget grundet deres alder, mens de sydlige vindmøller bibeholdes. Der er ca. 1,5 km til nærmeste Natura-2000 område, habitatområde nr. 39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal, som ligger mod sydøst.

Projektområdet anvendes i dag til landbrugsdrift og husdyrbrug.

Planforhold

Projektområdet ligger i landzone og er ikke omfattet af gældende kommuneplanrammer. Projektområdet er omfattet af to gældende lokalplaner for vindmøller, hhv. i den sydlige og i den østlige del. Disse lokalplaner vil med realiseringen af Energipark Iglso blive ophævet.

Det er forvaltningens vurdering, at en realisering af projektet kræver, at der vedtages et kommuneplantillæg og lokalplaner. Det forventes, at der skal udarbejdes to lokalplaner:

- Solcelleanlæg og vindmøller ved Iglso
- Industriklynge ved Iglso

Afgrænsningen af lokalplanområderne fremgår af side 1 i ansøgningsmaterialet fra BioCirc i bilag 2, hvor industriklyngen er markeret med lilla, og de resterende områder er markeret med grå.

Planlægning for solceller

Retningslinjerne i kommuneplanen fastlægger områder, hvor store solcelleanlæg kan placeres, enten som negativt eller neutralt zoner. Energipark Iglso er placeret i en neutral zone, hvilket betyder, at den ikke ligger i Natura 2000-områder, fredede områder eller bevaringsværdige landskaber.

Ved planlægning og opførelse af solcelleanlæg skal hensynet til naboer vurderes i overensstemmelse med kommunens retningslinjer. Forvaltningen vurderer, at der er tilstrækkelig plads i det ansøgte område til at tilpasse placeringen af solcelleanlægget i lokalplanen, så der opnås en passende afstand til naboerne.

Planlægning for placering af vindmøller

Ifølge BioCirc's ansøgning vil placeringen af vindmøllerne opfylde afstandskravene, da de angivne placeringer i begge vindmølleprojektforslag er mindst fire gange møllens samlede højde væk fra nærmeste beboelse.

Desuden forventes vindmøllerne at overholde støjkravene i "Bekendtgørelse om støj fra vindmøller", da de foreløbige støjberegninger i ansøgningen viser, at mølleplaceringerne forventes at forblive inden for grænseværdierne for støjbelastning i både åbent land og områder med følsomme støjforhold.

For at sikre overholdelsen af afstandskravene og støjkravene i ansøgningen vil cirka 23 eksisterende boliger blive nedlagt.

Eksisterende vindmøller

Der er placeret fire eksisterende vindmøller inden for 28 gange vindmøllehøjde, dvs. inden for 4,2 km og/eller 5,1 km alt efter vindmølleprojektforslag. De fire eksisterende vindmøller er placeret hhv. 2 km nordvest fra Sjørup (2 stk.) og 1,8 km nordøst fra Sjørup (2 stk.). Der skal på den baggrund udarbejdes en redegørelse, som belyser og vurderer vindmøllernes påvirkning på landskabet.

Derudover skal der udarbejdes visualiseringer, og samspillet mellem nuværende og fremtidige vindmøllekonstellationer skal vurderes nærmere i miljørapporten.

Miljøvurdering

Planforslagene vil gennemgå en miljøvurdering og projektet vil blive underlagt en miljøkonsekvensvurdering. I henhold til miljøvurderingsloven er det bygherren, der skal udarbejde miljøkonsekvensrapporten.

Viborg Kommune er VVM-myndighed for projekterne for solcelleanlæg og vindmøller, mens Miljøstyrelsen er VVM-myndighed for produktionsanlæggene i industriklyngen.

Nettilslutning

I byrådets prioritering af vedvarende energianlæg den 13. december 2023 fremgår det, at kommunen vil sikre tidlig dialog om, hvornår og hvordan et vedvarende energianlæg skal tilsluttes el-nettet.

Der er indledt dialog med Energinet omkring nettilslutningen, og Energinet har indikeret nettilslutningspunkt i 150 kV-stationen Bilstrup sydvest for Skive. Derudover har BioCirc fået tilsagn på nettilslutning i forventeligt 2027.

Arkæologi

Viborg Museum er endnu ikke blevet forespurgt til arkæologiske interesser i området, men det fremgår af kortmateriale, at flere delområder indenfor projektafgrænsningen omfatter risiko for væsentlige fortidsminder, hvorfor det forventes, at Viborg Museum skal have mulighed for at foretage undersøgelser, før en juridisk bindende aftale kan fremsendes til Viborg Kommune.

Idéfase

Realiseringen af projektet forudsætter, at der vedtages kommuneplantillæg og lokalplaner. Planlægningen for området vil indebære en indsamling af forslag og idéer til planlægningen og miljøkonsekvensvurderingen. Ideoplægget inkluderer en beskrivelse af området, planlægningens forventede indhold og hovedspørgsmål. Udkastet til ideoplæg er i bilag 3.

Idéfasen foreslås fastsat til 4 uger inkl. afholdelse af borgermøde. Samtidig vil der ske en høring af berørte myndigheder. Klima- og Miljøudvalget vil blive forelagt indkomne idéer og forslag samt endeligt projektforslag, inden udarbejdelse af planforslag påbegyndes.

Forvaltningen foreslår, at der afholdes borgermøde den 27. august eller den 4. september 2024 i Kjeldbjerg Forsamlingshus fra kl. 17-19.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forvaltningen forventer følgende tidsplan for planlægningen samt miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering.

Indkaldelse af idéer og forslag	August/september 2024
Borgermøde	August 2024
Stillingtagen til forsættelse af planlægning	Ultimo 2024
Planforslag til vedtagelse	Medio 2025
Offentlig høring	Medio 2025
Endelig stillingtagen	Ultimo 2025

Tidshorisonten afhænger bl.a. af behovet for at indsamle data om forekomsten af beskyttede arter i området.

Økonomiske forhold og konsekvenser

VE-loven indeholder en ordning for værditab på beboelsesejendomme, som bliver berørt af solcelle- og vindmølleplanlægning. Loven indeholder desuden en salgsordning og en bonusordning for beboelsesejendomme i en afstand på op til 200 m. til

solcelleanlægget, hvor boligen enten kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed, eller hvor boligen kan få en årlig kontant skattefri bonus. Tilsvarende gælder for boliger inden for 6 gange vindmøllehøjden.

Ansøger oplyser, at der efter de regelændringer, der forventes at træde i kraft pr. 1. juli 2024, vil skulle indbetales ca. 59,4 mio. til Grøn Pulje.

Juridiske og planmæssige forhold

Projektets realisering kræver udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplaner. Planerne skal miljøvurderes. Miljørapporten og miljøkonsekvensrapporten samles i en rapport, og rapporten skal belyse de miljømæssige konsekvenser af planerne og projektet.

Hvis planerne vedtages endeligt, kræver projektet tilladelse efter miljøvurderingsloven § 25.

Bilag

Oversigtskort, Energipark Iglso

Ansøgning, Energipark Iglso

Fordebatmateriale, Energipark Iglso

Punkt 4: Forslag til lokalplan nr. 572 samt forslag til tillæg nr. 86 til kommuneplan 2017-2029 for et område til solceller ved Karup

21/18067

Resume

Der foreligger nu forslag til lokalplan og kommuneplantillæg for et solcelleanlæg ved Karup med tilhørende miljørapport og udkast til § 25-tilladelse.

Forslag til planer med tilhørende miljørapport samt udkast til tilladelse foreslås sendt i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 572 og tillæg nr. 86 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og udkast til § 25-tilladelse vedtages med henblik på offentlig høring i ti uger
2. at der afholdes borgermøde den 15. august 2024 kl. 17.00-19.00 i Karup Kultur- og Forsamlingshus, Bredgade 15, 7470 Karup J.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 572 og tillæg nr. 86 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og udkast til § 25-tilladelse vedtages med henblik på offentlig høring i ti uger,
2. at der afholdes borgermøde den 15. august 2024 kl. 17.00-19.00 i Karup Kultur- og Forsamlingshus, Bredgade 15, 7470 Karup J.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 9. maj 2023 ([link til sag nr. 1 i Klima- og Miljøudvalget 9. maj 2023](#)) at igangsætte planlægningen for solceller ved Karup i Viborg Kommune.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 6. december 2023 ([link til sag nr. 7 i Økonomi- og Erhvervsudvalget 6. december 2023](#)) på baggrund af en idéfase at fortsætte planlægningen for solceller ved Karup og godkendte notat med behandling af høringssvar fra idéfasen.

Inddragelse og høring

Der blev afholdt borgermøde i juni 2023 i forbindelse med idéfasen.

Beskrivelse

Plan- og projektområdet for et solcelleanlæg ved Karup omfatter et areal på ca. 130 hektar, hvoraf ca. 104 hektar vil blive anlagt med solcellepaneler. Oversigtskort er i bilag 1.

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til forslag til tillæg nr. 86 til Kommuneplan 2017-2029, som er i bilag 2, samt et udkast til forslag til lokalplan nr. 572, som er i bilag 3.

Solcelleanlægget forventes at have en årlig produktion på op til 95.000 MWh.

Etablering af solcelleanlægget ved Karup vil understøtte den nationale ambition om at firedoble den samlede produktion fra solenergi og landvind frem mod 2030. Desuden vil projektet bidrage til, at Viborg Kommune kan nå målet i klimaplanen om at være selvforsynet med elproduktion på vedvarende energianlæg i 2030.

Forslag til tillæg nr. 86 til Kommuneplan 2017-2029

Med kommuneplantillægget udlægges et nyt rammeområde til tekniske anlæg, der giver mulighed for placering af et solcelleanlæg med tilhørende tekniske anlæg, herunder et batterianlæg til balancering af el til el-nettet.

Med kommuneplantillægget sker følgende ændringer i Kommuneplan 2017- 2029:

- Rammeområdet for kommuneplantillægget vil erstatte dele af de fire nuværende rammeområder KARU.E2.05_T5, KARU.E2.06_T5, KARU.E1.01_T68 og KARU.E2.01_T68.
- I retningslinje nr. 8 reduceres udpegningen af værdifuldt landbrugsområde ud fra en samlet samfundsmæssig afvejning.
- Ift. retningslinje nr. 11 foretages reduktion af udpegningen af værdifulde landskaber, idet helhedsplanen for projektet via udlæg af nye naturarealer samlet set vurderes at forstærke de skovkvaliteter, som udpegningen af det større værdifulde landskab er knyttet op på.
- Ift. retningslinje nr. 12 reduceres udpegningen til lavbundsarealer, idet anlægget ikke forhindrer, at der gennemføres ændringer af vandstands- og afvandringsforholdene.
- Ift. retningslinje nr. 13 reduceres udpegningen af negativområder til solcelleanlæg, da dele af rammeområder for erhverv udtages og udpegning af værdifulde landskaber reduceres, jf. ovenstående. Der er stærke planlægningsmæssige begrundelse herfor, særligt projektets relation til den grønne omstilling af Karup Kartoffelmelfabriks energikrævende produktion samt projektets sammentænkning af solceller og forbedret naturindhold.

Med den endelige vedtagelse af planforslagene vil kommuneplantillægget være i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029.

Forslag til lokalplan nr. 572

Lokalplanens formål er at udlægge området til tekniske anlæg, som muliggør etablering af et solcelleanlæg og dertilhørende nødvendige tekniske anlæg, herunder en transformerstation og batterianlæg, i et område ved Karup Kartoffelmelfabrik nord for Karup. Formålet er tillige at sikre beplantning, grønne landskabskiler og en respektafstand til beskyttede naturtyper, og dermed at styrke naturindholdet i området.

Lokalplanen sikrer dels, at lokalplanområdet udnyttes bedst muligt til grøn energi, og dels at solcelleanlægget indpasses i landskabet, så det er til mindst mulig gene for naboer i forhold til støj, refleksioner og visuel påvirkning.

Endelig sikrer forslag til lokalplan, at arealerne tilbageføres til jordbrugsmæssig anvendelse eller henlægges som natur, når solcelleanlægget tages ud af drift.

Planområdet ligger fortrinsvis i landzone. En mindre del af planområdet ligger i byzone og vil ved vedtagelsen af planerne overgå til landzone. Planforslaget fastlægger, at planen erstatter de landzonetilladelser, der ellers vil være nødvendige, for at projektet kan gennemføres, idet lokalplanen tillægges bonusvirkning. Dertil tillægges lokalplanen bonusvirkning ift. skovbyggelinjen.

Planforslaget fastslår, at alle solcellepaneler i anlægget skal være af samme type og med samme udseende. Solcellepaneler skal opstilles på stativer i parallelle rækker, der følger den naturlige topografi. Solcellepanelerne skal etableres på ensformige stativer, enten i form af faste stativer eller med trackersystem.

Planforslaget giver desuden mulighed for etablering af mindre teknikbygninger fordelt i området samt en transformerstation og et batterianlæg med tilhørende tekniske bygninger i arealet tættest på Karup Kartoffelmelfabrik. Disse bygninger vil have en maksimal højde på 5 meter, for batterianlægget alene 4 meter. Øvrige installationer, som er nødvendige for anlæggenes drift, kan have en højde på op til 7 meter, for lynafledere dog op til 12 meter.

Med den endelige vedtagelse af planforslagene vil lokalplanen være i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029.

Miljørapport

Der er udarbejdet en miljørapport for planerne og det konkrete ansøgte projekt. Rapportens ikke-tekniske resumé er i bilag 4, mens den samlede miljørapport inkl. rapportens bilag er i bilag 5. Miljørapporten skal i høring samtidig med planforslagene.

I miljørapporten fokuseres der i hovedtræk på:

- Sundhedsmæssig påvirkning, herunder støj og refleksioner
- Visuel påvirkning af landskaber, by- og landområder, herunder kulturarv og landskabsværdier
- Naturinteresser
- Energi, miljø og klima, herunder grundvand
- Arealforbrug og arealanvendelse

I miljørapporten vurderes det, at planerne og det ansøgte projekt ikke vil give anledning til en væsentligt negativ påvirkning af de undersøgte forhold. Planerne vil give mulighed for et solcelleanlæg, som bl.a. kan forandre landskabsoplevelsen og forholdene for naturen i området samt give anledning til støj og refleksioner fra de tekniske installationer.

Samlet set vurderes, at planerne og projektet med de valgte afværgeforanstaltninger ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning. Afværgeforanstaltningerne er bl.a. fastlagt i planforslagenes rammer og bestemmelser og vil i det omfang, det ikke kan fastlægges i planerne, blive fastlagt som vilkår i den tilladelse til projektet, der skal gives i henhold til § 25 i miljøvurderingsloven. Udkast til tilladelse er i bilag 6.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der afholdes borgermøde om planforslagene den 15. august 2024 kl. 17.00-19.00 i Karup Kultur- og Forsamlingshus, Bredgade 15, 7470 Karup J. I forbindelse med borgermødet orienterer Energistyrelsen om kompensationsordninger.

PFAS-udledning mv. fra solceller og tilbehør

Det fremgår af kommuneplanens retningslinjer for store solcelleanlæg, at ”materialer og drift må ingen steder medføre fare for grundvandet og vandindvindingsinteresserne”.

Efter tilgængelig viden indeholder alle solceller PFAS i et eller andet omfang, da det er et nødvendigt stof i produktionsfasen.

Indhold af PFAS anses dog ikke i sig selv at være et problem, hvis der ikke sker udledning. DTU har ved undersøgelse af konkrete solcellepaneler erfaret, at udledning af PFAS til omgivelserne ved afvaskning af de testede paneler er væsentligt mindre end baggrundsindholdet i regnvand. Desuden er udledningen lineær aftagende over tid. PFAS-udledning fra selve panelerne anses derfor for en håndterbar udfordring, især når der er hærdet glas på begge sider af panelerne.

Der stilles vilkår i tilladelsen efter miljøvurderingsloven om, at der ikke kan udledes PFAS, der medfører fare for grundvandet og vandindvindingsinteresserne.

Risiko for olieudslip fra transformere mv. håndteres ligeledes ved at fastsætte vilkår.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Planforslagene og den samlede miljørapport samt udkast til § 25-tilladelse forventes offentliggjort i offentlig høring fra juli til september 2024. Høringen er forlænget til ti uger pga. sommerferieperiode.

Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt til endelig politisk behandling ultimo 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Økonomiske ordninger til fremme af solcelleanlæg

Lov om fremme af vedvarende energi indeholder en ordning for værditab på beboelsesejendomme pga. solcelleanlæg.

Loven indeholder desuden en salgsordning og en bonusordning for beboelsesejendomme i en afstand på op til 200 meter til solcelleanlægget, hvor boligen enten kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed, eller hvor boligen kan få en årlig kontant skattefri bonus.

Efter de forventede regelændringer af Grøn Pulje, der forventes at træde i kraft pr. 1. juli 2024, skal opstiller af solceller betale 125.000 kr. pr. opstillet MW. Det forventes, at der kan opstilles ca. 73,5 MW i planområdet ved Karup, og det vil udløse ca. 9,2 mio. kr. til grøn pulje. Kommunen skal administrere puljen, som kan anvendes bredt til tiltag i kommunens område.

Fond og lokalt ejerskab

Karup Kartoffelmelfabrik og Eurowind Energy ønsker at bidrage til nærområdet omkring solcelleparken igennem oprettelsen af en fond eller forening bestående af lokale repræsentanter, hvis hovedformål vil være at formidle og uddele midler tilført fra projektet. Fonden eller foreningen skal med midlerne bidrage til at skabe vækst og sammenhold blandt borgere, virksomheder og foreninger i lokalområdet til anlægget.

Det forventes, at projektet årligt indbetaler ca. 200.000 kr. til fonden, baseret på elprisen. Dette svarer til ca. 6 mio. over projektets levetid på forventet 30 år.

Ejerskabet af Solpark Karup fordeles mellem Karup Kartoffelmelfabrik (35%) og Eurowind Energy (35%). De resterende 30% af anlægget udbydes til salg, i første omgang inden for 3,5 km af anlægget, dvs. i Karup, Kølvrå og opland, senere i hele Viborg Kommune. Herved kan der opnås et lokalt ejerskab på op til 65% af anlægget, hvor den endelige procentsats afhænger af, i hvilken grad de udbudte andele til salg i lokalområdet og kommunen bliver solgt.

Karup Kartoffelmelfabrik og Eurowind Energy forventes at komme med mere information om processen for udbud af andele til salg inden den evt. vedtagelse af lokalplanen.

Herudover bemærkes, at Karup Kartoffelmelfabrik og Karup Varmeværk har en aftale om anvendelse af overskudsvarme, som dækker ca. 8% af Karups årlige varmeforbrug.

Juridiske og planmæssige forhold

Hvis planerne vedtages endeligt, kræver projektet en tilladelse efter § 25 i Miljøvurderingsloven samt byggetilladelse.

Bilag

Oversigtskort

Forslag til kommuneplantillæg

Forslag til lokalplan

Miljørapport - Ikke-teknisk resumé

Miljørapport - Samlet rapport inkl bilag

Udkast til § 25-tilladelse

Punkt 5: Kommunale Natura 2000-handleplaner 2022-2027

23/30820

Resume

På baggrund af den offentlige høringsrunde har forvaltningen færdiggjort de 8 Natura 2000-handleplaner i Viborg Kommune.

Udvalget skal tage stilling til, om handleplanerne kan videresendes til byrådets endelige godkendelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at de otte Natura 2000-handleplaner i Viborg Kommune godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at de otte Natura 2000-handleplaner i Viborg Kommune godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Staten udsendte den 20. april 2016 2. generation af Natura 2000-planerne. Klima og Miljøudvalget besluttede på mødet 23. marts 2017 ([link til sag nr. 4 i Klima- og Miljøudvalget den 23. marts 2017](#)) at indstille til byrådet, at otte forslag til Natura 2000-handleplaner i Viborg Kommune blev godkendt. Byrådet godkendte planerne på mødet den 19. april 2017 ([link til sag nr. 16 i byrådet den 19. april 2017](#)).

Efterfølgende har forvaltningen arbejdet med at udmønte handleplanerne.

Dette er 3. generation af Natura 2000-handleplanerne. Skovhandleplanerne for både private og offentlige fredskovarealer revideres hvert 12. år og er derfor med i denne revision.

Inddragelse og høring

De otte planforslag har været i offentlig høring fra den 4. januar 2024 til den 4. marts 2024.

Beskrivelse

Viborg Kommune er omfattet af otte statslige Natura 2000-planer, som forvaltningen har udarbejdet forslag til kommunale Natura 2000 handleplaner for:

- Nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk (sammen med Vesthimmerland, Randers, Skive og Mariagerfjord kommuner)
- Nr. 33 Tjele Langsø og Vinge Møllebæk
- Nr. 34 Brandstrup Mose
- Nr. 35 Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker
- Nr. 37 Rosborg Sø
- Nr. 38 Bredsgård Sø
- Nr. 39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal
- Nr. 40 Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder (sammen med Herning, Holstebro og Skive Kommuner)

I forbindelse med høringsperioden er der kommet 18 hørings svar. Alle hørings svar er konkrete for de enkelte handleplaner.

Høringssvarene samt forvaltningens bemærkninger til høringssvarene fremgår hvidbøgerne for hver enkelt plan. Der er endvidere modtaget 5 resuméer for Naturstyrelsens og Forsvarets plejeplaner, som er skrevet ind i handleplanerne. Handleplaner og tilhørende hvidbøger fremgår af bilag 1-16.

Når de otte handleplaner er godkendt, fungerer de som administrationsgrundlag for forvaltningen og offentligheden. Det vil sige, at forvaltningen skal indrette sin drift og administration efter indholdet i planerne.

Handleplanerne og hvidbøger er vedlagt som bilag.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Implementeringen af planerne sker i den kommende fireårs-periode.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Kommunen har fået tilskud via DUT-midlerne til løsning af de kommunale opgaver. Derudover kan indsætterne, hvor det giver mening, suppleres med ordinære driftsmidler, fx til pleje af fredede områder.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

N30 Natura 2000-handleplan 2022-2027 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord m.fl.

N30 Hvidbog - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådale samt Skravad Bæk

N33 Natura 2000-handleplan 2022-2027 - Tjele Langsø og Vinge Møllebæk

N33 Hvidbog - Tjele Langsø og Vinge Møllebæk

N34 Natura 2000-handleplan 2022-2027 - Brandstrup Mose

N34 Hvidbog - Brandstrup Mose

N35 Natura 2000-handleplan 2022-2027 - Hald Ege Stanghede og Dollerup Bakker final

N35 Hvidbog - Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker

N37 Natura 2000-handleplan 2022-2027 - Rosborg Sø

N37 Hvidbog - Rosborg Sø

N38 Natura 2000-handleplan 2022-2027 - Bredsgård Sø

N38 Hvidbog N38 - Bredsgård Sø

N39 Natura 2000 handleplan 2022-2027 - Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal

N39 Hvidbog - Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal

N40 Natura 2000-handleplan 2022-27 - Karup Å Kongenshus og Hessellund

N40 Hvidbog – Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder

Punkt 6: Revision af affaldsregulativerne

24/6145

Resume

Klima- og Miljøudvalget har ved tidligere møde vedtaget at lukke modtagestationen for farligt affald hos Revas og nedlægge ordningen for indsamling af farligt affald med miljøbilen. Derudover har de nye affaldsløsninger (sortering i 10 fraktioner) samt ændret lovgivning og justering af eksisterende ordninger gjort det nødvendigt at revidere regulativerne for husholdningsaffald og erhvervsaffald.

De reviderede regulativer fremlægges efter offentlig høring med henblik på endelig vedtagelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at udvalget indstiller til byrådet,

1. at de reviderede regulativer godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at de reviderede regulativer godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

De nye affaldsordninger med indsamling af dagrenovation og dagrenovationslignende affald i 10 fraktioner er tidligere behandlet på møde i Klima- og Miljøudvalget den 2. juni 2022 ([link til sag nr. 17 i Klima- og Miljøudvalget den 2. juni 2022](#)).

Klima- og Miljøudvalget besluttede på møde den 24. oktober 2023 at lukke modtagestation for farligt affald og nedlægge ordningen med miljøbilen ([link til sag nr. 6 den 24. oktober 2023](#)).

Inddragelse og høring

Udkast til de reviderede regulativer har været i 4 ugers offentlig høring fra 12. april til 10. maj 2024. Forvaltningen har ikke modtaget hørings svar i høringsperioden. Forvaltningen har dog foretaget små justeringer i regulativet for husholdningsaffald efter høringsperioden, hvilket er markeret med gult i ”Ændringer af regulativ for husholdningsaffald” (bilag 1).

Ændringer i forhold til tidligere regulativer fremgår af bilag 1 og 2.

Beskrivelse

De reviderede regulativer for henholdsvis husholdsaffald og erhvervsaffald fremgår af bilag 3 og 4.

For regulativerne er der ud over sproglige præciseringer foretaget følgende ændringer:

1. Regulativerne er opdaterede med hensyn til fraktioner og sorteringer, så de afspejler indsamlingen i de 10 lovpligtige fraktioner
2. I regulativet for husholdningsaffald er det blevet tilføjet, at virksomheder med erhvervsaffald, der i art og mængde svarer til en husholdning, kan benytte de kommunale ordninger for disse affaldsfraktioner
3. Der er i begge regulativer tilføjet mulighed for at få dispensation for indsamling af eternit som asbestholdigt affald, hvis det kan dokumenteres, at affaldet ikke indeholder asbest
4. Ordninger med aflevering af farligt affald ved modtagestationen hos Revas og ved miljøbilen ophører jf. politisk beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 24. oktober 2023. Regulativet for erhvervsaffald er tilrette i henhold til denne beslutning
5. Fra den 1. januar 2025 er det ikke længere obligatorisk for virksomheder og indsamlere at aflevere forbrændingseget affald via Viborg Kommunes indsamlingsordning. Affaldet kan herefter frit bortskaffes til

godkendt modtageanlæg.

6. Der er tilføjet mulighed for at Revas på vegne af en kommunal institution kan søge dispensation fra den kommunale ordning, hvis det er relevant af hensyn til tømmefrekvens, materiel og ruteplanlægning

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

De nye regulativer træder i kraft den 1. juli 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Ændringer foretaget i regulativ for husholdningsaffald

Ændringer foretaget i regulativ for erhvervsaffald

Revideret regulativ for husholdningsaffald

Revideret regulativ for erhvervsaffald

Punkt 7: Temadrøftelse: Selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser

23/7165

Resume

Regeringen har den 30. august 2022 indgået aftale med en række forligspartier om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser. Klima- og Miljøudvalget har tidligere drøftet mulige scenarier og overordnet tidsplan for den forestående selskabsgørelse.

Siden seneste drøftelse er det meldt ud, at den udmøntende lovgivning er forsinket, og på den baggrund drøfter Klima- og Miljøudvalget på ny den overordnede tilgang til selskabsgørelsen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter forvaltningens oplæg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget har tidligere drøftet mulige scenarier for den forestående selskabsgørelse på udvalgets møde den 21. november 2023 ([link til sag nr. 8 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 21. november 2023](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Regeringen har den 30. august 2022 indgået aftale med en række forligspartier om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser. Klima- og Miljøudvalget har tidligere drøftet mulige scenarier og overordnet tidsplan for den forestående selskabsgørelse. Siden seneste drøftelse er det meldt ud, at den udmøntende lovgivning er forsinket, og på den baggrund drøfter Klima- og Miljøudvalget på ny den overordnede tilgang til selskabsgørelsen.

Fra Energistyrelsen og Forsyningstilsynet m.fl. er forlydenderne, at lovforslaget med krav om selskabsgørelse først fremsættes i 2025 med vedtagelse primo 2026 og en indfasningsperiode frem til 1. januar 2028. Denne tidsramme er en forskydning på to år i forhold til tidligere forventning.

Tidsperspektivet i Viborg Kommunes forestående proces med selskabsgørelse drøftes på baggrund af oplæg fra forvaltningen med mulige tidsscenarioer.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Lovgivningen vedrørende selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser forventes tidligst at træde i kraft primo 2026 med en overgangsperiode indtil 1. januar 2028.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 8: Budgetopfølgning pr. 30. april 2024

23/28793

Resume

Byrådet besluttede på mødet den 8. december 2021 ([link til sag nr. 26 i byrådet den 8. december 2021](#)), at justere tidsplanen for udarbejdelse af de politiske budgetopfølgninger. Dette indebærer, at antallet af årlige budgetopfølgninger blev reduceret fra 3 til 2. Disse udarbejdes pr. 30. april og 30. september.

Udvalgenes opfølgninger på deres respektive områder samles efterfølgende i en fælles sag, der forelægges Økonomi- og Erhvervsudvalget og byrådet. I denne fælles sag kan det ses, om der forventes økonomisk balance for hele Viborg Kommunes regnskab.

I denne sag er det forventede regnskabsresultat for Klima- og Miljøudvalgets ansvarsområder opgjort pr. 30. april 2024 og sammenholdt med det oprindelige og det korrigerede budget.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet (via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

1. at budgetopfølgningen pr. 30. april 2024 godkendes.

Desuden foreslår direktøren for Teknik & Miljø, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget (ligeledes via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

2. at de omplaceringer mellem politikområder, der er anført i bilag 2, og som berører Klima- og Miljøudvalget, godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet (via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

1. at budgetopfølgningen pr. 30. april 2024 godkendes.

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget (via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

2. at de omplaceringer mellem politikområder, der er anført i bilag 2, og som berører Klima- og Miljøudvalget, godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Budgetopfølgningen pr. 30. april 2024 er karakteriseret ved, at direktørområderne samlet set har indmeldt relativt store forventede forbrug i forhold til de oprindelige budgetter. Det vil umiddelbart resultere i en væsentlig overskridelse af den statslige serviceramme, idet budgetbufferen på 7,5 mio. kr. ikke er tilstrækkelig til at absorbere forbrug af overførte mindreforbrug fra 2023.

Områder med forventede merforbrug i forhold til de korrigerede budgetter skal i henhold til kommunens principper for økonomistyring indarbejde effekten af handleplaner til nedbringelse af merforbruget.

Herudover har direktionen i sin foreløbige behandling af budgetopfølgningen bedt de enkelte områder om administrativt at indarbejde forbrugsreducerede tiltag, som samlet bringer det forventede forbrug ned på et niveau, der svarer til den forventede statslige serviceramme. Det kan f.eks. være en generel tilbageholdenhed ved genbesættelse af ledige stillinger, udskydelse af bygningsvedligeholdelse, mv. Effekten af de tværgående tiltag er indregnet i Økonomi- og Erhvervsudvalgets budgetopfølgning, selvom dele heraf effektueres på tværs af politikområder.

De samlede tiltag, direktionen har peget på for at komme fra et forventet merforbrug på servicerammen på de godt 60 mio. kr. til et acceptabelt niveau, kan ses af tabellen herunder:

Oprindelig opgjort merudgift på servicerammen	60,1 mio. kr.
Mere realistisk vurdering på 2 politikområder (landdistrikter / plan, natur og miljø) end oprindelig indmeldte forventede udgifter	-3,5 mio. kr.
Dagtilbud – tilbageholdenhed med forbrug	-5,0 mio. kr.
Forventet løft i servicerammen som følge af regeringsaftaler på Familieområdet og Ældreområdet på 10 mio. kr., hvoraf forbruget i 2024 alene forøges med 2 mio. kr.	-8,0 mio. kr.
Tiltag for at reducere skolernes forbrug, så decentrale merforbrug højst udgør de tilladte 3% i henhold til overførselsreglerne	-14,0 mio. kr.
Tilbageholdenhed ved stillingsbesættelse (generelt for alle politikområder)	-5,0 mio. kr.
Tilbageholdenhed ved bygningsvedligeholdelse mv.	-13,0 mio. kr.
Reduceret forbrug på asfaltpuljen (trafikområdet)	-5,0 mio. kr.
Overskridelse af servicerammen herefter	6,6 mio. kr.

Udvalgets egen budgetopfølgning

I den efterfølgende tabel 1 er det forventede regnskabsresultat for Klima- og Miljøudvalgets ansvarsområder opgjort pr. 30. april 2024 og sammenholdt med både det oprindelige og det korrigerede budget.

I sagsfremstillingen er alene redegjort for de væsentligste forventede afvigelser i forhold til udvalgets korrigerede budget, der er det aktuelle budget, som udvalget kan disponere inden for.

Det korrigerede budget er det oprindelige budget korrigeret for eventuelle omplaceringer og tillægsbevillinger (herunder overførsler af budget fra 2023).

Tabel 1: Resultat af budgetopfølgningen

Mio. kr. (minus = indtægter)	Budget		Forventet regnskab 30. apr.	Forventet afvigelse minus = mindreudg.	
	Opr.	Korr.		I forhold til opr. budget	I forhold korr.budget

Drift

Serviceudgifter					
Plan, natur- og miljøområdet	22,8	30,4	24,8	2,0	-5,6
Serviceudgifter i alt	22,8	30,4	24,8	2,0	-5,6
Anlæg	6,9	15,9	16,4	9,5	0,5
Forsyningsvirksomhed					
Drift (indtægter - udgifter)	-30,0	-30,0	-28,1	1,9	1,9
Anlæg (indtægter - udgifter)	107,5	153,5	140,6	33,1	-12,9
Resultat forsyningsvirksomhed	77,6	123,6	112,6	35,0	-11,0
Drift og anlæg i alt	107,2	169,9	153,8	46,5	-16,1

Drift

Plan-, natur- og miljøområdet

Mindreforbruget på 5,6 mio. kr. fremkommer bl.a. ved et mindreforbrug på området for rottebekæmpelse på 2,3 mio. kr. Mindreforbruget indregnes i taksten over de næste år. Desuden forventes der mindreforbrug på områderne Plan, Natur og Vand på 3,3 mio. kr.

Forsyning

Forsyningsområdet forventer et merforbrug på 1,9 mio. kr. Afvigelsen består af en række mer- og mindreudgifter, men primært er der merforbrug i forbindelse med bortskaffelse af den nye fraktion Plast, Mad- og drikkekartoner.

Anlæg

Plan-, natur- og miljøområdet

Det forventede merforbrug på 0,5 mio. kr.

Forsyningsområdet

På området forventes der et mindreforbrug på 12,9 mio. kr., hvor de største afvigelser er:

- Forbedring af Viborg Genbrugsstation mindreforbrug 11,3 mio. kr.
- Farligt affald ved fællesløsninger mindreforbrug på 7,0 mio. kr.
- Merforbrug på Ny omlastefaciliteter på 6,1 mio. kr.

På alle tre projekter er afvigelserne begrundet i forskydninger i udgifter mellem år.

Yderligere specifikation af afvigelserne både på drift og anlæg findes i bilag 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Detaljeret forklaring på afvigelser 30-04-2024 Klima- og Miljøudvalget

Omplaceringer mellem politikområder

Punkt 9: Budget 2025-2028

23/28781

Resume

Udvalgets forslag til drifts- og anlægsbudget for 2025-2028 færdiggøres og indgår herefter i det basisbudget, som Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler den 21. august 2024. Det drøftes, hvilke ændringer, der indgår i budgetforslaget, i form af eventuelle driftsbudgetudfordringer og nye anlægsønsker. Herunder drøftes det, hvordan sådanne ændringer kan finansieres.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at orientering om bemærkninger til budgetforslaget fra MED-systemet tages til efterretning,
2. at forslaget til drifts- og anlægsbudget godkendes,
3. at udvalget godkender eventuelle nye, absolut nødvendige anlægsønsker og tilhørende ideoplæg, der ønskes fremsat overfor byrådet,
4. at forslaget til drifts- og anlægsbudget på forsyningsområdet, herunder takster og mellemregningsforhold, indarbejdes i basisbudgettet som grundlag for byrådets budgetlægning, og
5. at forslaget om fastsættelse af gebyret for rottebekæmpelse videregives til godkendelse ved byrådets anden behandling af budget 2025-28.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at orientering om bemærkninger til budgetforslaget fra MED-systemet tages til efterretning,
2. at forslaget til drifts- og anlægsbudget godkendes,
3. at udvalget godkender eventuelle nye, absolut nødvendige anlægsønsker og tilhørende ideoplæg, der ønskes fremsat overfor byrådet,
4. at forslaget til drifts- og anlægsbudget på forsyningsområdet, herunder takster og mellemregningsforhold, indarbejdes i basisbudgettet som grundlag for byrådets budgetlægning, og
5. at forslaget om fastsættelse af gebyret for rottebekæmpelse videregives til godkendelse ved byrådets anden behandling af budget 2025-28.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 7. februar 2024 budgetstrategi, -proces og spilleregler for årets budgetlægning ([link til sag nr. 15 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde 7. februar 2024](#)).

Klima- og Miljøudvalget drøftede senest budgetlægningen på mødet den 30. april ([link til sag nr. 19 på Klima- og Miljøudvalget 30. april 2024](#)).

Inddragelse og høring

Klima- og Miljøudvalgets budgetforslag er behandlet i Fælles-MED Teknik & Miljø den 21. marts 2024 og den 6. maj 2024. Der var ingen bemærkninger på møderne.

Beskrivelse

Udvalget færdiggør budgetforslaget samt budgetudfordringer, som udvalget selv skal løse indenfor eget område.

Anlægsbudget og teknisk tilretning:

Af bilag 1 fremgår anlægsbudgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028. Byrådsbeslutninger frem til og med byrådsmødet den 22. maj 2024, herunder godkendte anlægsoverførsler, er indarbejdet i det vedtagne anlægsbudget.

Som en del af budgetforslaget skal udvalget aflevere et tilrettet anlægsbudget korrigeret for tekniske ændringer. Formålet med den tekniske tilretning er, at budgettet afspejler en realistisk tidsplan. Forslag til teknisk tilretning af anlægsbudgettet på baggrund af budgetopfølgningen pr. 30. april fremgår af bilag 1.

Anlægsønsker

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 7. februar 2024 besluttet, at udvalgene kun har mulighed for at fremsende absolut nødvendige anlægsprojekter, som kan afsættes fra 2027 og frem. Hvis projekterne er tidligere end 2027, da skal der peges på finansiering gennem reduktion, bortfald eller udskydelse af projekter, som er afsat på anlægsbudgettet.

Udvalget skal på mødet drøfte følgende anlægsønsker:

Ideoplæg til anlægsønsker fremgår af bilag 2-8.

Forsyning:

- Videreudvikling af Revas – pulje anlæg
- Karup Genbrugsstation

Plan, Natur og Miljø:

- Hjarbæk fjord arbejdsgruppe
- Klimatilpasning af skolesti i Bjerringbro
- Statsligt finansierede vand- og naturprojekter – Ramme
- Indsatsplan for klimatilpasning – Ramme
- Pulje til grøn omstilling

Forsyning

Det samlede resultat

Budget 2025 viser et resultat (overskud/afdrag på mellemværendet) på 39,0 mio. kr.

Takster og udvikling i mellemværendet

Taksterne for 2025 er fastsat på baggrund af seneste kendte udgiftsniveau ved udrulning og drift af 10 fraktioner.

Taksteksempel for en standard havebolig/villaejer

Takster inkl. moms (hele kr.)	2024	2025
Husstandsindsamling (*)	2.508,00	2.781,00
Genbrugsgebyr – inkl. farligt affald	1.159,00	1.141,00
Samlet gebyr	3.667,00	3.922,00

*) Taksten for husstandsindsamling omfatter en standardløsning for villaejere (2-delt 240 liters beholder til mad- og restaffald en 2-delt 240 liters beholder til plast og mad- og drikkekartoner/metal og glas samt en 240 liters beholder til papir og pap).

Taksterne er udspecificeret i bilag 9.

Udvikling i mellemværendet

Det forventes, at det samlede mellemværende med Viborg Kommune balancerer omkring 2029 under forudsætning af, at der ikke kommer yderligere anlægsinvesteringer samt driftsudfordringer end de fremlagte i sagen. Der er dog fortsat enkelte uafklarede områder i forbindelse med udmøntningen af ”Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi” fra juni 2020 samt en endnu ikke afsluttet momsproblematik, hvilket kan påvirke mellemværendet.

Udvikling i mellemværendet (+ = gæld til kommunekassen)

(Beløb i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Beholdning primo	57.453	76.332	59.474	31.934
Driftsresultat	-38.988	-38.988	-38.988	-38.988
Forventet rente	1.488	1.471	1.069	576
Anlægsudgifter	56.379	20.560	10.280	13.160
Netto-udgift	18.879	-16.858	-27.540	-25.153
Mellemværende med kommunekassen	76.332	59.474	31.934	6.781

Plan-, natur- og miljøområdet

Forslag til takst for rottebekæmpelse

Omkostningerne til rottebekæmpelse i 2025 skønnes at udgøre ca. 4,7 mio. kr. inkl. administration, IT-systemer og elektroniske fælder mv. samt forventet mindreforbrug i 2024.

Det foreslås, at gebyret for 2025 fastsættes til 0,32 kr. pr. kvm., hvor taksten i 2024 udgjorde 0,33 kr. pr. kvm.

Forslaget til takstnedsættelse skyldes hovedsagelig, at der de seneste år har været et fald i antallet af rotteanmeldelser. Dette medfører et forventet mindreforbrug i 2024, der overføres til takstberegningen for 2025.

Udgifterne til rottebekæmpelse skal over år hvile i sig selv, og det forventes med en takstnedsættelse på 0,01 kr. pr. kvm, at der på sigt vil komme økonomisk balance på området.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udvalgets endelige budgetforslag vil indgå i det basisbudget, som udgør grundlaget for byrådets budgetforhandlinger efter sommerferien.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Anlægsbudget 2025-2028 og forslag til teknisk tilretning.pdf

Videreudvikling af Revas - pulje anlæg

Karup Genbrugsstation

Hjarbæk fjord arbejdsgruppe

Klimatilpasning af skolesti i Bjerringbro

Statsligt finansierede vand- og naturprojekter - Ramme

Indsatsplan for klimatilpasning - Ramme

Pulje til grøn omstilling

Gebyrblad 2025

Punkt 10: Forslag til politisk mødeplan 2025 for Klima- og Miljøudvalget

21/17895

Resume

Der lægges op til en godkendelse af Klima- og Miljøudvalgets mødeplan for 2025 samt stillingtagen til 2 temamøder foreslået af forvaltningen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at forslag til mødeplan 2025 godkendes, for så vidt angår Klima- og Miljøudvalgets møder,
2. at mødernes starttidspunkt kl. 8.30 godkendes, og
3. at udvalget tager stilling til de foreslåede datoer for temamøder.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget godkendte indstillingen.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der er udarbejdet et forslag til mødeplan 2025 for byrådet, Økonomi- og Erhvervsudvalget og de stående udvalg. Forslaget kan ses i bilag 1.

Byrådet vedtog forslaget på sit møde den 22. maj 2024 ([link til sag nr. 24 i byrådet den 22. maj 2024](#)).

Det bemærkes, at det er udvalgene selv, der fastsætter deres respektive mødeplan.

Mødeplanen lægger op til, at der ikke afholdes møder i juli måned samt uge 7 og 42 (skolernes vinter- og efterårsferie).

Ud over de ordinære møder indeholder planen også byrådets temadage, byrådets plan- og budgetkonferencer, Kommunalpolitisk Topmøde mm.

Af mødeplanen fremgår følgende mødedatoer med starttidspunkt kl. 8.30 for Klima- og Miljøudvalget i 2025:

Tirsdag den 7. januar
Tirsdag den 28. januar
Tirsdag den 25. februar
Tirsdag den 25. marts
Tirsdag den 29. april
Tirsdag den 3. juni
Tirsdag den 12. august
Tirsdag den 16. september
Tirsdag den 21. oktober
Tirsdag den 25. november

Derudover foreslås 2 temamøder:

Mandag den 17. marts kl. 8-17

Mandag den 16. juni kl. 8-17

Øvrige møder:

24.-25. april: KL's Klima & Miljø Topmøde 2025

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Endelig oversigt over møderne i 2025 i byrådet, Økonomi- og Erhvervsudvalget og de stående udvalg vil blive offentliggjort, når udvalgene har godkendt deres mødeplan for 2025. Dette sker forventeligt på udvalgenes møder i juni måned.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udkast til politisk mødeplan 2025, godkendt i byrådet 22. maj 2024

Punkt 11: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2024

23/29782

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødeliste 2024.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødeliste 2024.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2024

Punkt 12: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgs møde, dels om planlagte møder

23/31110

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 04-06-2024

Klima- og Miljøudvalget tog meddelelserne og orienteringerne til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden, Eva Pinnerup (A)

- Borgermøde om energipark ved Rødkærsgade

Orientering fra udvalget

Kurt Mosgaard (V)

- har været i dialog med ansøger om solceller
- modtaget henvendelse fra borgerforeningen i Gammelstrup om drift af området ved Birkesø
- har været til møde med folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg udvalg om fjernvarmepulje

Orientering fra direktøren

- Temadag for Klima- og Miljøudvalget den 23. september 2024
- Orientering om det videre arbejde med "Akutpakke til forbedring af vandmiljøet"
- Status vedr. selskabsgørelse af Energnist
- Partnerskabsaftale med landbrug og øvrige interessenter om den grønne omstilling
- Status for udrulning af nye affaldsordninger

Punkt 13: Lukket: Politianmeldelse

23/1358

Punkt 14: Underskriftsark

23/31787

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.